

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 17 sierpnia 2011 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Prawica Rzeczypospolitej o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2010 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Prawica Rzeczypospolitej o źródłach pozyskania środków finansowych oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2010 r., **z powodu** naruszenia art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Prawica Rzeczypospolitej (EwP 266) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych w 2010 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Do sprawozdania załączono opinię i raport biegłego rewidenta z badania sprawozdania w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. Nr 33, poz. 269).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5, w związku z art. 38a ust. 1 ustawy, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz pisemnych wyjaśnień Partii stwierdziła, co następuje.

Partia polityczna Prawica Rzeczypospolitej w sprawozdaniu za 2010 r., w części dotyczącej źródeł pozyskiwania środków (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) wykazała przychody w łącznej wysokości 86 144,50 zł gromadzone na bieżącym rachunku bankowym o nr 72 1440 1101 0000 0000 0802 0148 prowadzonym przez Nordea Bank. Na kwotę tę złożyły się:

- składki członkowskie w kwocie 86 144,50 zł, w tym:
 - składki w kwocie przekraczającej w jednym roku wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników: 21 150,00 zł,
 - składki w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników: 24 400,00 zł,
- darowizny od osób fizycznych: 40 594,50 zł.

Partia wykazała w sprawozdaniu, że nie pozyskała w 2010 r. wartości niepieniężnych oraz nie były na jej rzecz świadczone żadne nieodpłatne usługi.

Jak wynika ze złożonych przez Partię załączników do sprawozdania oraz wyjaśnień, wykazane w sprawozdaniu kwoty nie odpowiadają stanowi faktycznemu. W sprawozdaniu powinny być wskazane następujące kwoty:

- przychody/wpływy: 84 953,98 zł,
- środki pieniężne wpłacone na rachunek bankowy Partii: 82 461,50 zł,
- środki pieniężne pochodzące od osób fizycznych: 82 461,50 zł,
- środki pieniężne pochodzące ze składek członkowskich w kwocie przekraczającej w jednym roku wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników: 21 150,00 zł,
- środki pieniężne pochodzące ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników: 24 400,00 zł,
- środki pieniężne pochodzące z darowizn od osób fizycznych 36 911,50 zł,
- w IV części sprawozdania – pozostałe źródła (niewymienione w cz. I, II i III) – środki pieniężne w kwocie 2 492,48 zł z odszkodowania od UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń SA, które zostały wpłacone na rachunek bankowy Partii.

Z zapisów w historii rachunku bankowego Partii wynika, że w dniu 27 stycznia 2010 r. na rachunek ten wpłacona została gotówką przez osobę fizyczną kwota 5 000,00 zł, co stanowi naruszenie art. 25 ust. 5 ustawy, zgodnie z którym jednorazowa wpłata od jednej osoby fizycznej kwoty przekraczającej minimalne wynagrodzenie za pracę, wynoszące w 2010 r. 1.317,00 zł, może być dokonana na rzecz partii jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą.

Środki pochodzące z tej wpłaty zostały przez Partię przyjęte, o czym świadczy fakt, że po jej dokonaniu, jeszcze w tym samym dniu, tj. 27 stycznia 2010 r., saldo rachunku bankowego Partii spadło poniżej kwoty 3 683,00, która podlegała zwrotowi jako nadwyżka ponad maksymalną dozwoloną wpłatę gotówkową. Przyjęcie na rachunek bankowy jednorazowej wpłaty gotówkowej w kwocie przekraczającej minimalne wynagrodzenie za pracę stanowi naruszenie art. 25 ust. 5 ustawy. Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy uchybienie to nie powoduje odrzucenia sprawozdania finansowego partii. Powoduje ono natomiast przepadek na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowych (3 683,00 zł) uzyskanych w sposób sprzeczny z prawem i niezwróconych w nieprzekraczalnym terminie 30 dni, liczonym od dnia dokonania darowizny (art. 39a ust. 1 i 1a ustawy). Partia zwróciła darczyńcy kwotę 3.683,00 zł, wpłaconą na jej rachunek w dniu 27 stycznia 2010 r., ale uczyniła to dopiero 15 lipca 2010 r. tj. z przekroczeniem 30-dniowego terminu.

Z zapisów historii rachunku bankowego Partii wynika, że niektóre wydatki Partii zostały sfinansowane gotówką przez osobę fizyczną z jej prywatnych środków, a następnie środki te, na podstawie przedstawionych przez tę osobę faktur, zostały jej zwrócone ze środków Partii przelewem na jej rachunek bankowy. Świadczy o tym fakt, że w dniu 4 stycznia 2010 r. z rachunku bieżącego Partii o nr 72 1440 1101 0000 0000 0802 0148 wypłacona została osobie fizycznej zaliczka w kwocie 2 000,00 zł, a następnie w dniu 12 kwietnia 2010 r. tej samej osobie, z tego samego rachunku, wypłacono przelewem kwotę 6 957,44 zł, z opisem „rozliczenie zaliczki 1/2010/LŁ z 4/5 stycznia 2010 r. zaliczka 2 000,00 zł, wydatki 8 957,44 zł.” Z powyższego wynika zatem, że osoba ta wydatkowała kwotę 6 957,44 zł na wydatki bieżące Partii z własnych środków, a następnie otrzymała ich zwrot z rachunku Prawicy Rzeczypospolitej. Potwierdzają to również wyjaśnienia Partii oraz załączone do nich rozliczenie zaliczki, z którego wynika, że osoba ta dokonywała na rzecz Partii,

w okresie od 8 stycznia 2010 r. do 6 kwietnia 2010 r., następujących zakupów na łączną kwotę 8 957,44 zł:

- 08.01.2010 r., faktura nr 010520/01/07/2010, Dominium S.A. – 28,00 zł,
- 11.01.2010 r., faktura nr 010605/01/07/2010, Dominium S.A. – 28,01 zł,
- 25.01.2010 r., faktura nr 3/01/2010, Windmaster Piotr Szczepankowski – 97,60 zł,
- 26.01.2010 r., faktura nr 444/73/1/2010, AmRest Sp. z o.o. – 101,50 zł,
- 26.01.2010 r., faktura nr 444/94/1/2010, AmRest Sp. z o.o. – 42,95 zł,
- 27.01.2010 r., faktura nr 99/P/2010, P.H.U. MIX-MAX M. Szczepaniak – 154,50 zł,
- 30.01.2010 r., faktura nr NOV1/157367, Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A./Novotel Kraków Centrum – 700,00 zł,
- 31.01.2010 r., rozliczenie nr 1/2010/MJ, ewidencja przebiegu pojazdu, styczeń 2010 – 1 270,42 zł,
- 01.02.2010 r., faktura nr BZCO1/20/1/02/2010, PKP Intercity S.A. – 577,20 zł,
- 02.02.2010 r., faktura nr 444/1/2/2010, AmRest Sp. z o.o. – 78,95 zł,
- 02.02.2010 r., faktura nr 02/02/2010, Motion studio – 1 449,36 zł,
- 04.02.2010 r., faktura nr 0113950/01/07/2010, Dominium S.A. – 35,28 zł,
- 08.02.2010 r., faktura nr 9/2010, Usługi transportowe Mariusz Gil – 61,00 zł,
- 19.02.2010 r., faktura nr BZCO1/19/96/02/2010, PKP Intercity S.A. – 70,00 zł,
- 20.02.2010 r., faktura nr 2010/39, Restauracja „U Dunina” Marek Wijata – 123,50 zł,
- 26.02.2010 r., faktura nr 012041/01/07/2010, Dominium S.A. – 33,23 zł,
- 28.02.2010 r., rozliczenie nr 2/2010/MJ, ewidencja przebiegu pojazdu luty 2010 – 1 180,15 zł,
- 03.03.2010 r., faktura nr 11/03/2010, Windmaster Piotr Szczepankowski – 109,80 zł,
- 29.03.2010 r., faktura nr 00343/OE7502/10040007/G/03/10, P.P.U.P. Poczta Polska – 30,32 zł,
- 30.03.2010 r., faktura nr 03613/E7502/10040000/G/03/10, P.P.U.P. Poczta Polska – 465,00 zł,
- 30.03.2010 r., faktura nr 03620/E7502/10040000/G/03/10, P.P.U.P. Poczta Polska – 131,75 zł,

- 30.03.2010 r., faktura nr 444/97/3/2010, AmRest Sp. z o.o. – 40,37 zł,
- 31.03.2010 r., rozliczenie nr 3/2010/MJ, ewidencja przebiegu pojazdu marzec 2010 – 1 780,25 zł,
- 31.03.2010 r., faktura nr 276/3/2010.FZ, Grosik TAXI Gajowniczek Andrzej – 135,80 zł,
- 06.04.2010 r., faktura nr 00028/EOW03/08189900/G/04/10, P.P.U.P. Poczta Polska – 232,50 zł.

Wydatkowana kwota przekraczała zatem o 6 957,44 zł kwotę zaliczki pobranej w dniu 4 stycznia 2010 r. z rachunku Partii (2 000,00 zł). W rozliczeniu zaliczki wyraźnie wskazano, że kwota ta (6 957,44 zł) jest kwotą do zwrotu.

Dokonywanie zakupów i regulowanie przez osoby fizyczne z własnych środków zobowiązań partii narusza art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych, zgodnie z którym partia może zaciągać jedynie kredyty bankowe. Sąd Najwyższy, rozpatrując skargi na odrzucenie sprawozdań finansowych partii politycznych, zakwalifikował jednoznacznie opisane wyżej operacje finansowe, jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2009 r., sygn. akt III SW 47/09 oraz z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10 i III SW 391/10).

Naruszenie art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych stanowi przesłankę do odrzucenia sprawozdania, na podstawie art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy.

Przepis art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy o partiach politycznych ma przy tym charakter kategoriyczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen, np. uwzględniania proporcji kwoty środków pozyskanych z naruszeniem art. 24 ust. 7 ustawy do ogólnej kwoty przychodów partii politycznej, ani też tego, czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny, czy też z powodu niezajomości przepisów ustawy o partiach politycznych.

W okresie sprawozdawczym partia polityczna Prawica Rzeczypospolitej posiadała Fundusz Wyborczy, którego środki gromadzone były na wyodrębnionym rachunku bankowym nr 64 2130 0004 2001 0454 4136 0001 w Volkswagen Bank Polska SA. Do umowy otwarcia tego rachunku bankowego nie wprowadzono zastrzeżenia, że wpłaty mogą być dokonywane wyłącznie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą. Stan środków finansowych Funduszu na dzień 1 stycznia 2010 r. wynosił 21 391,28 zł. W sprawozdaniu Partia wykazała, że w okresie

sprawozdawczym pozyskała na Fundusz Wyborczy środki pieniężne w łącznej kwocie 152 690,16 zł. Składają się na nią:

- wpłaty od osób fizycznych: 131 278,63 zł,
- odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym: 20,25 zł,
- inne, tj. środki pozostałe z 2009 r.: 21 391,28 zł.

Saldo rachunku Funduszu Wyborczego na dzień 31 grudnia 2010 r. wynosiło 29 444,88 zł.

Z analizy dokumentów załączonych do sprawozdania oraz z opinii i raportu biegłego rewidenta w części sprawozdania dotyczącej Funduszu Wyborczego partii Prawica Rzeczypospolitej wynika, że wykazane w sprawozdaniu kwoty nie odpowiadają stanowi faktycznemu. W sprawozdaniu powinny być wskazane następujące kwoty:

- przychody/wpływy: 131 298,88 zł,
- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego: 131 298,88 zł,
- środki pieniężne pochodzące z wpłat od osób fizycznych dokonanych z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych: 131 278,63 zł,
- środki pieniężne pochodzące z odsetek od środków na rachunku bankowym: 20,25 zł.

Do przychodów Funduszu Wyborczego w 2010 r. nie powinny być zaliczone środki, które pozostały na rachunku bankowym jako saldo rachunku z roku 2009 r. (21 391,28 zł).

Wśród środków pieniężnych pochodzących od osób fizycznych kwota łączna 770,00 zł pochodziła z wpłat dokonanych w formie gotówkowej, tj. niezgodnej z 36a ust. 3 ustawy o partiach politycznych, który stanowi, że środki finansowe mogą być wpłacane na Fundusz Wyborczy jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą. Partia nie zwróciła tych środków darczyńcom we wskazanym w ustawie 30-dniowym terminie, lecz 10 lutego 2011 r. wpłaciła je na rzecz Skarbu Państwa. Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy naruszenie art. 36a ust. 3 ustawy nie stanowi podstawy do odrzucenia sprawozdania. Środki, które w związku z ich pozyskaniem w sposób sprzeczny z art. 36a ust. 3 ustawy, podlegałyby przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa,

zostały dobrowolnie przez Partię wpłacone na rzecz właściwego dla niej urzędu skarbowego.

W sprawozdaniu Partia nie wykazała łącznych wydatków, jakie poniosła z Funduszu Wyborczego w 2010 r. Wykazała natomiast, że wydatkowała środki w związku z udziałem w wyborach:

- do Parlamentu Europejskiego: 34 124,28 zł,
- Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej: 25 000,00 zł,
- organów jednostek samorządu terytorialnego: 62 500,00 zł.

Jak wynika z załączonych do sprawozdania dokumentów, poza wskazanymi wyżej wydatkami, Partia przekazała z Funduszu Wyborczego kwotę 1 565,00 zł, jako pozyskaną na ten rachunek w sposób nieprawidłowy w poprzednim roku sprawozdawczym oraz kwotę 56,00 zł na opłaty bankowe.

Łączna kwota wydatków z Funduszu Wyborczego Partii wyniosła w 2010 r. 123 245,28 zł.

Saldo środków finansowych na rachunku Funduszu Wyborczego na dzień 31 grudnia 2010 r. wynosiło 29 444,88 zł.

W złożonym przez partię polityczną Prawica Rzeczypospolitej sprawozdaniu, zarówno w części dotyczącej źródeł pozyskania środków przez partię polityczną (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego), jak i w części dotyczącej tego Funduszu, wykazane zostały kwoty, które nie odpowiadały kwotom wynikającym z załączonych dokumentów. Złożenie sprawozdania sporządzonego w sposób niezgodny ze stanem faktycznym narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Zgodnie z art. 38a ustawy uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania.

Na podstawie art. 39a ust. 4 ustawy, w terminie 60 dni od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia Partia może dobrowolnie dokonać wpłaty podlegających przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa środków w kwocie 3 683,00 zł na konto urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Partii. Dowód przekazania środków na rzecz Skarbu Państwa partia polityczna przedstawia Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku odmowy dobrowolnego wydania korzyści majątkowej na rzecz Skarbu Państwa zostanie wszczęte postępowanie określone w art. 39a ust. 5 ustawy.

Po przeanalizowaniu sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych, dokumentów do niego załączonych, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz przedłożonych wyjaśnień, Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Prawica Rzeczypospolitej przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan J. Jaworski*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Jan Kacprzak,*
Stanisław Kosmal

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Andrzej Kisielewicz, Janusz*
Niemcewicz, Włodzimierz Rymś, Stanisław Zabłocki